

УДК 636.5:636.086

Чудак Р.А., доктор с.-г. наук
Огороднічук Г.М., кандидат с.-г. наук
Шевчук Т.В., кандидат с.-г. наук
Вінницький національний аграрний університет

ДОБАВКИ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ У ГОДІВЛІ КУРОК-НЕСУЧОК

Експериментально доведено, що додавання до основного раціону курок-несучок 1% сухої маси з листя актинідії коломікта та листя обліпихи крушиноподібної сприяє підвищенню несучості, зменшує витрати корму на десяток яєць та збільшує перетравність жиру.

Завданням сучасних сільськогосподарських підприємств є виробництво високоякісної харчової продукції з найменшими затратами всіх ресурсів. У зв'язку із зростанням вимог споживачів і жорсткістю законодавчого контролю виникла потреба у використанні екологічно безпечних добавок.

Нині вибір біостимуляторів продуктивності тварин, у зв'язку із вимогами до якості продукції, дуже обмежений, а тому триває їх пошук і експериментальна оцінка. Одним з основних резервів вирішення цієї проблеми є впровадження добавок рослинного походження - фітобіотиків. Рослинні препарати у своєму складі містять численні біологічно-активні речовини, що позитивно впливають на обмін речовин.

Зважаючи на те, що актинідія коломікта та обліпиха у своєму складі мають широкий спектр біологічно-активних речовин [1] і у годівлі тварин не використовувались, було вирішено вивчити їх вплив на продуктивність курок-несучок та перетравність поживних речовин корму.

Методика досліджень. Дослідження проводилися в умовах СВАТ «Тульчинська птахофабрика» с. Кирнасівка Тульчинського району Вінницької області, у Вінницькому національному аграрному університеті на кафедрі фізіології с.-г. тварин та хімії, лабораторії Інституту кормів НААН. Матеріалом для дослідів були курки яєчного кросу «Хай-лайн» у віці 180 днів.

Для дослідів було відібрано 60 курок, які були розподілені за принципом аналогів на 3 групи по 20 голів у кожній (табл. 1).

Таблиця 1. Схема дослідів

Група	Тривалість періоду, днів		Особливості годівлі
	зрівняльний	основний	
1-контрольна	20	180	ОР (повнораціонний комбікорм)
2-дослідна	20	180	ОР+1% сухої маси з листя актинідії
3-дослідна	20	180	ОР+1% сухої маси з листя обліпихи

Умови утримання та догляд за птицею протягом всього дослідів були однаковими. Зрівняльний період тривав 20 днів, основний – 180.

Птиця контрольної групи отримувала повнораціонний стандартний комбикорм, який відповідав деталізованим нормам годівлі [2]. Куркам 2-ої та 3-ої груп додатково вводили 1% сухої маси з листя актинідії коломікта та обліпихи крушиноподібної.

Рівень яєчної продуктивності визначали за кількістю знесених яєць, за період досліду. Цифровий матеріал обробляли біометрично [3].

Для визначення перетравності поживних речовин у курок-несучок, було відібрано по 4 голови з кожної групи. Дослідження провадилися згідно з методикою ВНІТІП.

Результати досліджень. Результати науково-господарського досліду показали, що використання у раціонах курок-несучок листя актинідії коломікта та обліпихи крушиноподібної сприяє підвищенню несучості (табл. 2).

Рівень несучості курок 2-ої групи, що отримували додатково до основного раціону 1% сухої маси з листя актинідії, за період досліду (180 діб) був найвищим серед груп і становив 3075 штук яєць, що на 843 шт., або на 37,7% більше порівняно з контрольною групою.

Таблиця 2. Продуктивність курок

Група	Несучість за період досліду, шт.	Середня маса 1 яйця, г	Інтенсивність несучості, %	Витрати кормів на 10 шт. яєць корм. од.
1-контрольна	2232	61,25±0,35	62	1,77
2-дослідна	3075	63,83±0,32	85,4	1,17
3-дослідна	2777	60,65±0,32	77	1,14

У курок 3-ої групи за дії листя обліпихи кількість знесених яєць порівняно з контрольною групою була вищою на 545 шт., або на 24,4%.

Інтенсивність несучості курок 2-ої та 3-ої груп була вищою порівняно з контрольною групою відповідно на 23,4 та 15%.

За дії досліджуваних добавок у птиці дослідних груп зменшились витрати кормів. Так, у птиці 3-ої групи витрати кормів на 10 шт. яєць становлять 1,14 корм.од., у птиці 2-ої групи – 1,17 корм.од., що на 0,63 та 0,6 корм.од. менше порівняно з контрольною групою.

Перебіг змін у перетравності поживних речовин корму за дії досліджуваних добавок у курок-несучок зображено на графіку (рис. 1).

Рис. 1. Перетравність поживних речовин у курок-несучок, %

Згодовування біологічно активних добавок рослинного походження суттєво не вплинуло на перетравність сухої речовини. Різниця в 2-й та 3-й групах до контрольної становила відповідно 0,6 та 1%.

Встановлено, що перетравність протеїну була у 2-й та 3-й групах меншою, відповідно на 1,3 та 1,4% порівняно з контрольною.

За дії досліджуваних добавок збільшилась перетравність жиру, у 2-й групі цей показник був на 7,5% вище проти контрольного рівня, а в 3-й на – 3,1%. Цей факт підтверджується під час контрольного забою вірогідним збільшенням підшкірного і внутрішнього жиру у птиці дослідних груп.

Встановлено, що у птиці 3-ої групи за дії добавки з листя обліпихи перетравність безазотистих екстрактивних речовин та клітковини зменшилась порівняно з контрольною групою на 0,4 та 2,8%.

Висновки. 1. Введення до раціону курок-несучок 1% сухої маси з листя актинїдії коломікта та листя обліпихи крушиноподібної сприяє підвищенню несучості курок відповідно на 24,4 та на 37,7%, зменшує витрати корму на 0,6 та 0,63 корм.од. на десяток яєць.

2. Додавання до основного раціону птиці добавок природного походження збільшує перетравність жиру від 3,1 до 7,5%.

Література

1. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник / А.М. Гродзінський. – К.: Видавництво «Українська Енциклопедія» ім. М.П. Бажана, Український виробничо-комерційний центр «Олімп», 1992. – 544 с.
2. Норми годівлі, раціони і поживність кормів для різних видів сільськогосподарських тварин : Довідник / Г.В. Проваторов, В.І. Ладика, Л.В. Бондарчук та ін. – Суми: ТОВ «ВТД Університетська книга», 2007. – 488 с.
3. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – С. 352.
4. Козир В.С., Свеженцов А.И. Практические методики исследований в животноводстве. / В.С. Козир, А.И. Свеженцов. - Днепропетровск: АРТ. – Пресс, 2002. – 354 с.

Summary

Supplements of plant origin in feeding laying-hens / Chudak P.A., Ohorodiychuk H.M., Shevchuk T.V.

It is experimentally proved that adding to the basic laying-hens' diet of 1% dry mass from the leaves of actinidia kolomikt and sea buckthorn increases hen egg-laying ability, reduces feed costs per 10 eggs and increases fat digestibility.

Key words: chickens, productivity, digestibility, egg-laying ability.